

TER BESLISSING

Datum

16 januari 2026

Onze referentie

IENW/BSK-2026/3175

Opgesteld door

DG Water en Bodem
Dir. Waterkwaliteit en Grote
Wateren
Grote Wateren en Bestuur

Beslistermijn

28-01-2026

Bijlage(n)

3

Aan

Minister
Staatssecretaris

nota

Verzamelbrief Waddengebied CD Wadden 2026

Aanleiding

Het is gebruikelijk om de Tweede Kamer te informeren over de uitkomst van het Bestuurlijk overleg Waddengebied (BOW) en andere actuele Waddendossiers. Het BOW heeft op 27 november 2025 plaatsgevonden. U wordt gevraagd bijgaande brief aan de TK te sturen, voorafgaand aan het CD Wadden dat op 12 februari plaatsvindt.

De Waddenacademie heeft in januari 2024 vijftien beleidsaanbevelingen gedaan over de internationale verdragen en EU-richtlijnen die betrekking hebben op de Waddenzee. Drie van deze aanbevelingen gaan over beleid van het ministerie van IenW, de overige gaan over LVVN-beleid. De staatssecretaris van LVVN heeft nu een formele reactie opgesteld hoe het Rijk met de beleidsaanbevelingen omgaan (bijlage 2 bij Kamerbrief).

U wordt verzocht in te stemmen met de reactie op de drie aanbevelingen die over het beleid van IenW gaan.

Geadviseerd besluit

De minister wordt geadviseerd om:

1. In te stemmen met de verzamelbrief Waddengebied voor het CD Wadden op 12 februari a.s.
2. In te stemmen met de reactie t.a.v. de beleidsaanbevelingen over internationale verdragen en EU-richtlijnen voor de Waddenzee, voor zover dit betrekking heeft op het beleid van IenW (zie onder 'kernpunten' en in de toelichting).

De staatssecretaris wordt geadviseerd om:

1. In te stemmen met medeparaaf i.v.m. de passage over de aanbesteding concessies Friese Waddenveren en elektrificatie Friese Waddenveren.

Kernpunten

De staatssecretaris LVVN zal de brief mede ondertekenen gezien de drie onderwerpen waar hij verantwoordelijk voor is:

- (1) Beleidskader Natuur Waddenzee,
- (2) reactie op het rapport Waddenacademie,
- (3) Beheerautoriteit Waddenzee.

Het ministerie van KGG heeft ambtelijk al akkoord gegeven op het onderwerp "Zoekgebieden kerncentrales" in de brief.

In de kamerbrief wordt ingegaan op:

- Opvolging aanbevelingen ABDTOPConsult en tussentijdse evaluatie Agenda Waddengebied.
- Toekomst Waddenacademie.
- Routekaart 'toekomstbestendige bereikbaarheid'.
- Beleidskader Natuur Waddenzee.
- Reactie op het rapport Waddenacademie 2024 – De Europees- en internationaalrechtelijke status van de Waddenzee.
- Beheerautoriteit Waddenzee.
- Zoekgebieden kerncentrales.
- Stand van zaken Programmatische Aanpak Grote Wateren Waddengebied.
- Aanbesteding concessies Friese Waddenveren vanaf 2029.
- Implementatie elektrificatie Friese Waddenveren.

Een aantal agendapunten die in het BOW aan de orde zijn gekomen, zijn niet opgenomen in de brief: Nationaal Programma Ruimte voor Defensie, Noordzee in relatie tot Waddenzee, dijkversterking Schiermonnikoog, routekaart Kust en Klimaat en trilaterale regeringsconferentie. Het betrof hier (in hoofdzaak) bijpraten van de leden van het BOW.

Reactie op rapport Waddenacademie Europees en internationaal recht Waddenzee
Drie van de aanbevelingen (zie bijlage 2 bij Kamerbrief) van de Waddenacademie betreffen IenW-beleid: de Kaderrichtlijn Mariene Strategie (aanbeveling 6), de Kaderrichtlijn Water (aanbeveling 12.1) en beleid van lozingen (aanbeveling 12.2). Als conclusie voor deze drie aanbevelingen voor IenW wordt voorgesteld:

- De aanbevelingen 6 en 12.2 niet over te nemen en dat dit daarmee geen gevolgen heeft voor het beleid van IenW;
- dat IenW voor de aanbeveling 12.1 al acties heeft lopen die aansluiten op de aanbeveling, waarmee de aanbeveling lopende beleidsontwikkeling ondersteunt.

Redenen hierbij:

Een van de achterliggende vragen voor IenW binnen aanbeveling 6 was wat de consequenties zijn om de KRM niet toe te passen op de Waddenzee. Bij de aanvaarding van de KRM in 2008 is besloten om de Waddenzee (en andere interne KRW kustwateren) niet onder de KRM te brengen omdat dit zou leiden tot een onnodige stapeling van regelgeving. De toenmalige redenering geldt nog steeds, waardoor Nederland de KRM niet van toepassing zal verklaren op de Waddenzee.

Aanbeveling 12.1 vraagt om te waarborgen dat onder de Omgevingswet de directe toetsing van lozingen en effecten van activiteiten in andere sectoren aan de KRW-doelstellingen in de praktijk goede invulling gaat krijgen. Hierbij is de conclusie dat deze aanbeveling wordt opgevolgd door het KRW-impulsprogramma.

Aanbeveling 12.2 vraagt om een vermindering van regulering via plannen en algemene regels, waardoor besluiten over de toelaatbaarheid van activiteiten en lozingen aan rechterlijke toetsing worden onttrokken. Het verminderen van regulering via plannen en algemene regels kan weliswaar leiden tot meer

Datum

16 januari 2026

Onze referentie

IENW/BSK-2026/3175

Opgesteld door

DG Water en Bodem
Dir. Waterkwaliteit en Grote Wateren
Grote Wateren en Bestuur

Aan

Minister

Bijlage(n)

3

flexibiliteit in het nemen van besluiten over lozingen en activiteiten, maar betekent niet dat besluiten aan rechterlijke toetsing worden onttrokken. In de praktijk blijven dergelijke besluiten vaak onderhevig aan rechterlijke toetsing, vooral wanneer ze in strijd zijn met hogere wetgeving, zoals Europese richtlijnen of nationale milieuwetgeving. Daarom is de conclusie dat het niet nodig is om deze aanbeveling in het algemeen over te nemen.

Krachtenveld

In het BOW vroeg de regio expliciet aandacht voor de volgende zaken:

- Routekaart toekomstbestendige bereikbaarheid. Aandacht voor de samenhang tussen de vervolgacties. IenW zal hier een rol in blijven spelen
- Zoekgebieden Kerncentrales. Locatieonderzoek voor een kerncentrale in de Eemshaven nabij een aardbevingsgebied moet door het Rijk zeer zorgvuldig gebeuren.

Rapport Waddenacademie Europees en internationaal recht Waddenzee
Bij het uitkomen van het rapport en aanbevelingen (januari 2024) is er media-aandacht geweest vanuit Trouw: “De Waddenzee is op papier goed beschermd, maar daar merk je in de praktijk weinig van” en de NOS: “Nederland leeft verdragen en richtlijnen over Waddenzee onvoldoende na”. In maart 2024 heeft GL/PvdA Kamervragen gesteld over het rapport en heeft LVVN geantwoord¹ dat het appreciëren vraagt om zorgvuldige afstemming met betrokken overheden. In het commissiedebat Wadden van 6 maart 2025 is de toezegging gedaan aan het lid Chakor (GL/PvdA) dat de staatssecretaris van LVVN de appreciatie rond de zomer met de Kamer zal delen. Dit heeft langer geduurd dan voorzien om de bespreking van de voorgenomen reactie binnen de Waddengovernance te laten plaatsvinden.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
02	Verzamelbrief Waddengebied voor CD Wadden 2026.	Brief aan TK met uitkomst BOW en actuele Waddendossiers
03	Bijlage 1 Routekaart bereikbaarheid Wadden.	Toekomstbestendige bereikbaarheid van en naar de Waddeneilanden.
04	Bijlage 2 Europees- en internationaalrechtelijke status van de Waddenzee.	de Europees- en internationaalrechtelijke status van de Waddenzee met overzicht van de gedane aanbevelingen en reactie daarop

Datum
16 januari 2026

Onze referentie
IENW/BSK-2026/3175

Opgesteld door
DG Water en Bodem
Dir. Waterkwaliteit en Grote Wateren
Grote Wateren en Bestuur

Aan
Minister

Bijlage(n)
3

¹ Kamerstuk 2024Z00007